

Hezký den,

Dnes (11. 10. 2013) Senát schválil zákonné opatření, kterým se uvádějí daňové zákony do souladu s novým občanským zákoníkem. To znamená, že je téměř jisté, že nový občanský zákoník, spolu s celou řadou prováděcích zákonů vstoupí v účinnost 1. 1. 2014. Jedná se o největší změny v českém právním řádu od rozdělení Československa.

Zelený kruh dlouhodobě sledoval a připomínkoval přípravu těchto změn z hlediska jejich dopadu na neziskový sektor.

Přinášíme velmi stručné shrnutí toho, co bude od Nového roku pro neziskovky nového a co se nám podařilo prosadit:

Samotný nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.) přináší automatické přejmenování občanských sdružení na spolky (k této změně není nutné měnit stanovy ani se přeregistrovat). Jejich právní úprava je v novém občanském zákoníku podstatně podrobnější než dosud, ale v podstatě nic zásadního se nemění a zvláště je třeba zdůraznit, že ve stanovách bude možné mít stejné věci jako dosud. V případě, že se něčí stanovy ukáží být v rozporu s novým občanským zákoníkem, je lhůta na nápravu tři roky a po jejím uplynutí bude spolek vyzván, aby stanovy uvedl do souladu.

Vedle toho nový občanský zákoník přináší nový typ neziskovky – jménem ústav – který se ovšem hodně podobá dnes již zavedené obecně prospěšné společnosti. Nebude již možno zakládat nové obecně prospěšné společnosti a stávající se budou moci rozhodnout, že se přemění na ústav, nebo zůstanou v dosavadní podobě.

Důležitým doprovodným zákonem je zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (zákon č. 304/2013 Sb.). Po intenzivním úsilí se nám podařilo prosadit, že rejstřík spolků nepovede ministerstvo vnitra jako dosud, ale krajské soudy. Na rozdíl od dnešního stavu budou údaje v rejstříku zcela veřejné (tj. nebude třeba žádat o výpisy, každý si příslušné údaje bude moci najít na internetu). Dosavadní rejstřík občanských sdružení bude přepsán do nového rejstříku spolků.

Návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti, který představoval jistý kompromis, zhruba zrcadlící požadavky Zeleného kruhu, aby procedura udělení statusu veřejné prospěšnosti neziskovky příliš nezatěžovala, neprošel Senátem. To znamená, že zatím nikdo nebude moci status získat, a plánované rozdělení neziskovek na ty „bez statusu“ a „se statutem“ se zatím neuskuteční. Dá se ovšem čekat, že se v nové podobě návrhy na zavedení statusu znovu objeví.

Konečně daňové změny, které dnes přijal Senát, poté co zamítl původní, pro neziskovky méně příznivý návrh Nečasovy vlády, přináší některé změny pro zdanění obecně prospěšných společností a ruší osvobození úroků na účtu od daně z příjmů. Jinak pro neziskovky v daních nedochází k zásadním změnám. Což vzhledem k tomu, jak vypadal původní návrh Ministerstva financí, považujeme za značný úspěch.

S pozdravem

Aleš Ziegler

Zelený kruh - asociace ekologických organizací

Lublaňská 18, 120 00 Praha 2

222 517143, 722 634 943

www.zelenykruh.cz